

Samtök áhugafólks um spilafíkn

Viðhorf til spilakassa og spilasala á Íslandi
Apríl - maí 2020

Efnisyfirlit

Bls.

3 **Framkvæmdalýsing**

Ítarlegar niðurstöður

4 Sp. 1 Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

7 Sp. 2 Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

10 Sp. 3 Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

13 Sp. 4 Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

16 **Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna**

17 **Vigtun**

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Samtök áhugafólks um spilafíkn
Markmið	Markmið spurninganna er að kenna viðhorf til spilakassa og spilasala á Íslandi
Framkvæmdatími	30. apríl - 11. maí 2020
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1529 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4031051

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1529
Svara ekki	689
Fjöldi svarenda	840
Þátttökuhlutfall	54,9%

Reykjavík, 11. maí 2020

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Trausti Ágústsson
Eva Dröfn Jónsdóttir

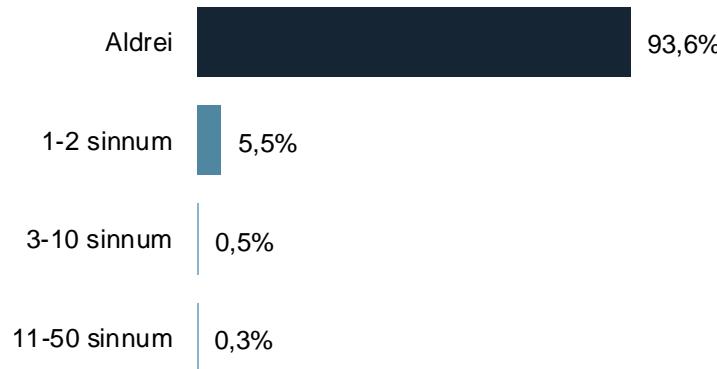
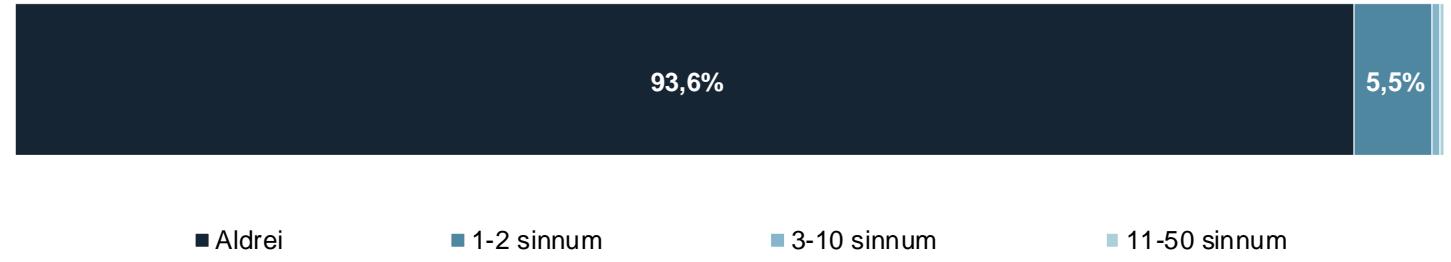
Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Gallup. Starfsemi Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Auk þess er Gallup aðili að ESOMAR.
Allur réttur áskilinn: © Gallup.

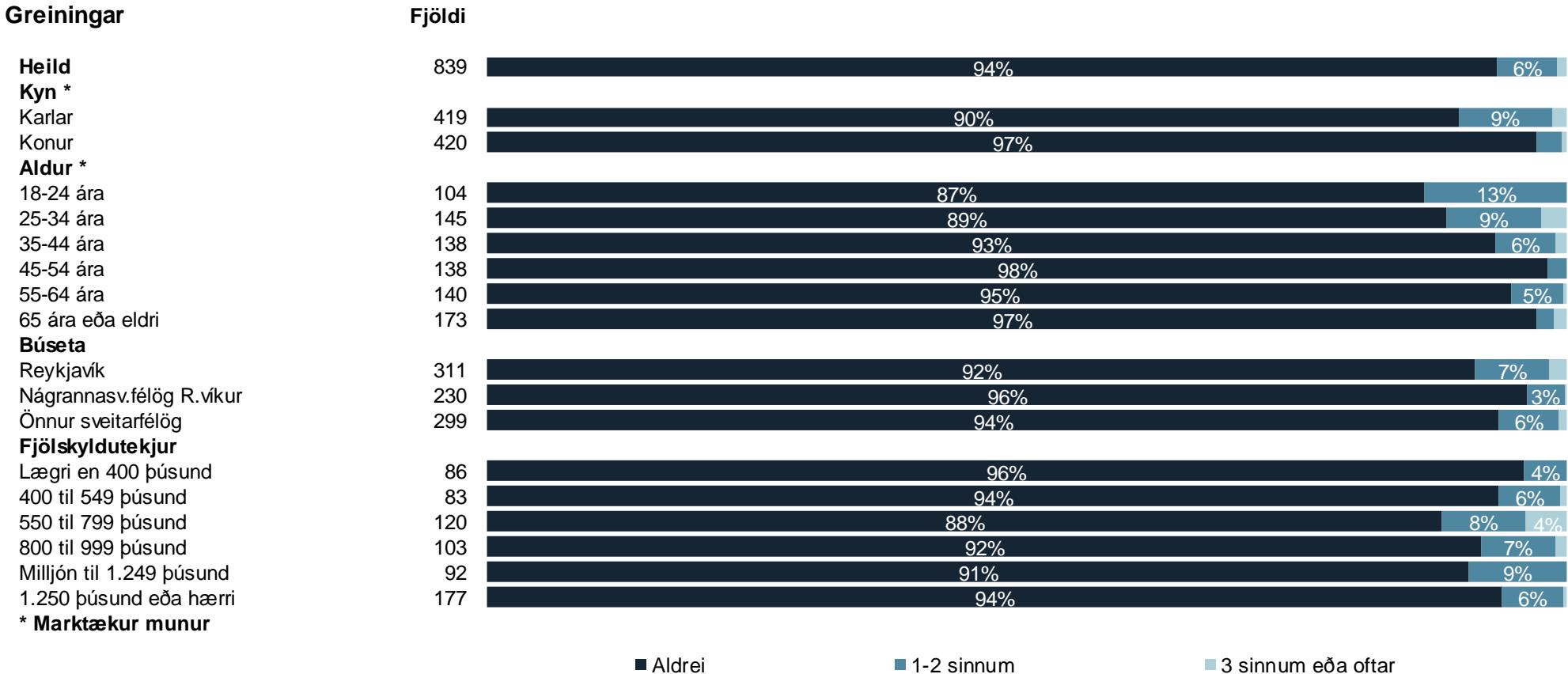
ESOMAR
|member

Sp. 1. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

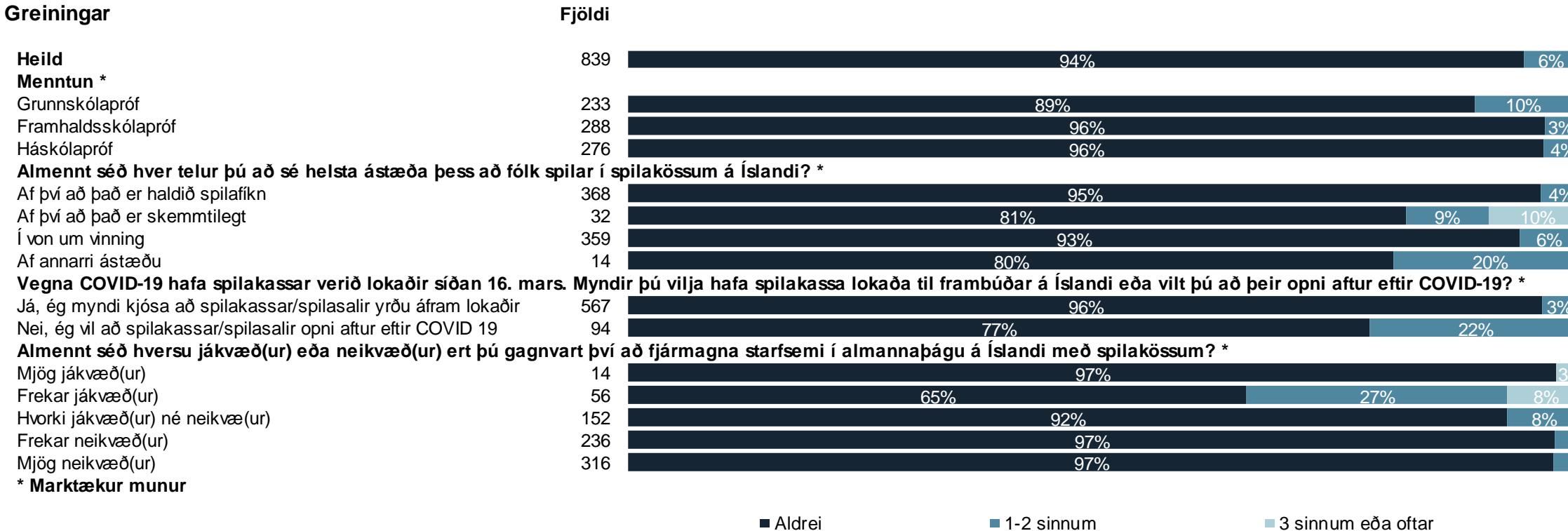
	Fjöldi	%	+/-
Aldrei	786	93,6	1,7
1-2 sinnum	46	5,5	1,5
3-10 sinnum	4	0,5	0,5
11-50 sinnum	3	0,3	0,4
51 sinnum eða oftar	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	839	100,0	
Tóku afstöðu	839	99,9	
Tók ekki afstöðu	1	0,1	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

Sp. 1. Næst er spurt um spilakassa og spilasali á Íslandi. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

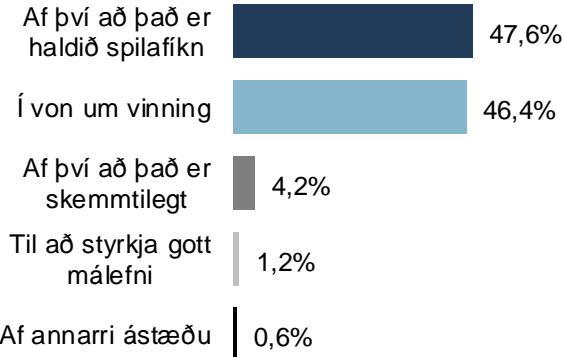
Sp. 1. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

* Marktækur munur

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

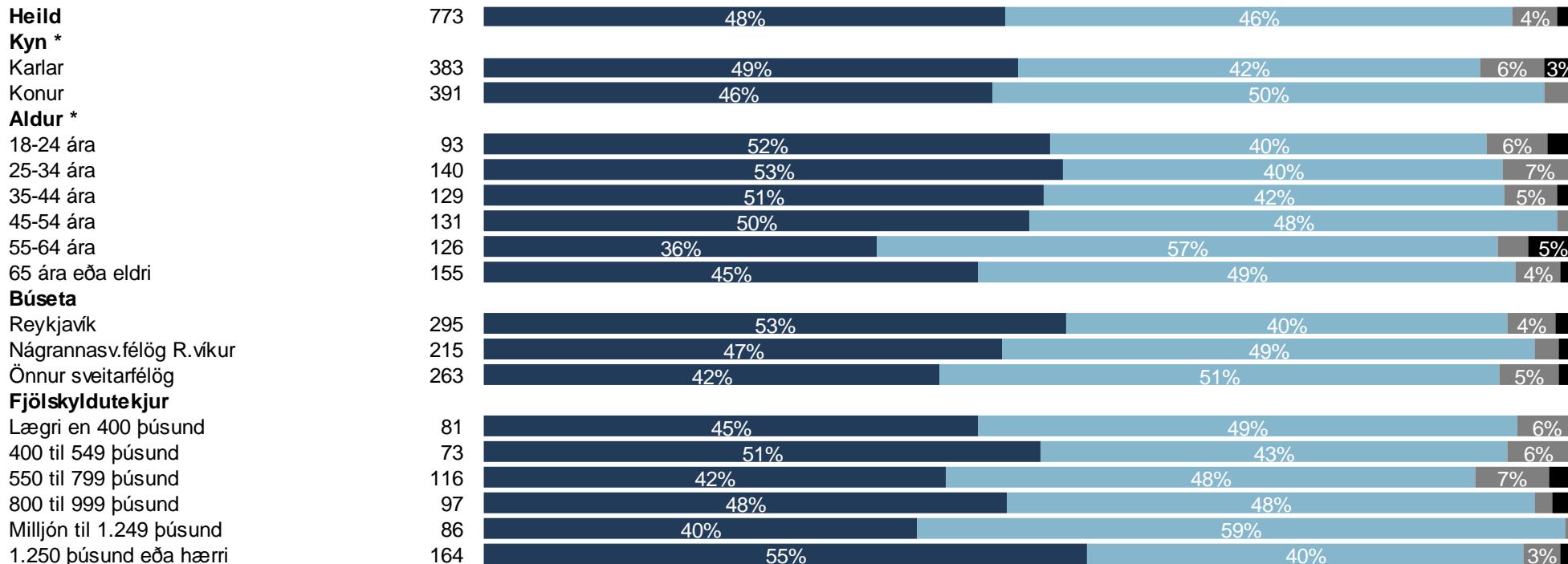
	Fjöldi	%	+/-
Af því að það er haldið spilafíkn	368	47,6	3,5
Í von um vinning	359	46,4	3,5
Af því að það er skemmtilegt	32	4,2	1,4
Til að styrkja gott málefni	9	1,2	0,8
Af annarri ástæðu	5	0,6	0,6
Fjöldi svara	773	100,0	
Tóku afstöðu	773	92,1	
Tóku ekki afstöðu	67	7,9	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

Spurningin var hálfopin þar sem svarmöguleikarnir „Af því að það er haldið spilafíkn“, „Í von um vinning“, „Af því að það er skemmtilegt“ og „Til að styrkja gott málefni“ voru sýndir í tilvjunarkenndri röð auk opna svarmöguleikans „Af annarri ástæðu“. Það sem nefnt var í „Af annarri ástæðu“: Einmana, Hefaldrei spilað, Spenna, Það hefur ekkert annað að vera og Útrás fyrir spennu.

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

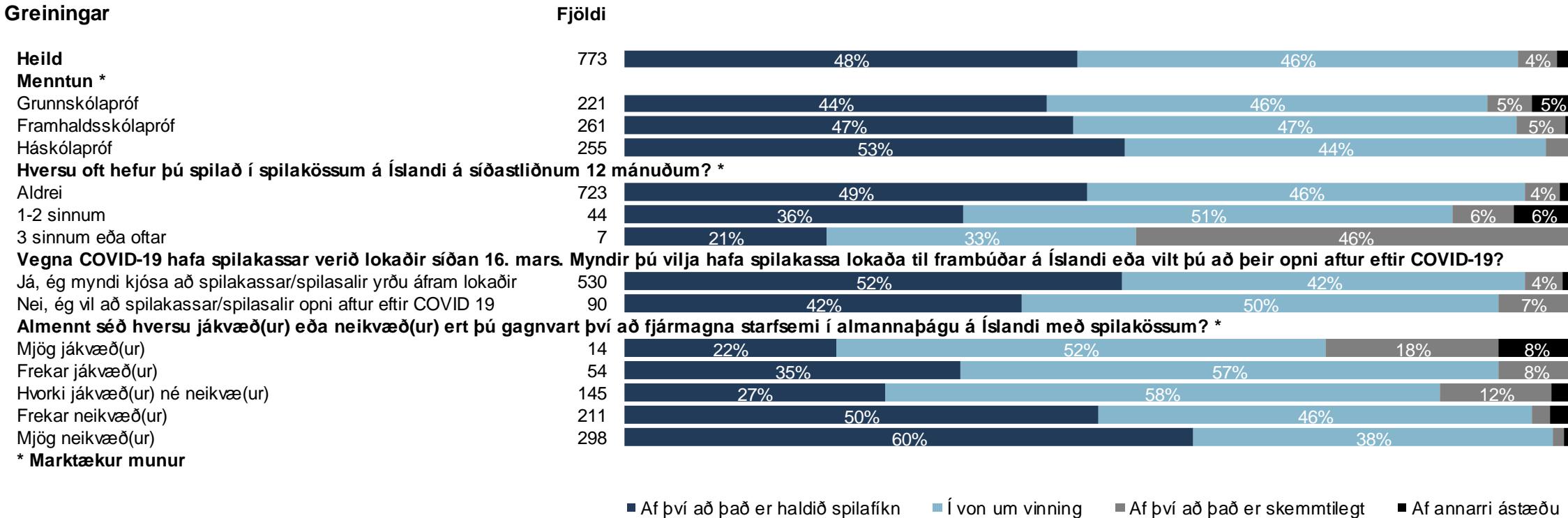
Greiningar Fjöldi

* Marktækur munur

■ Af því að það er haldið spilafíkn ■ Í von um vinning ■ Af því að það er skemmtilegt ■ Af annari ástæðu

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

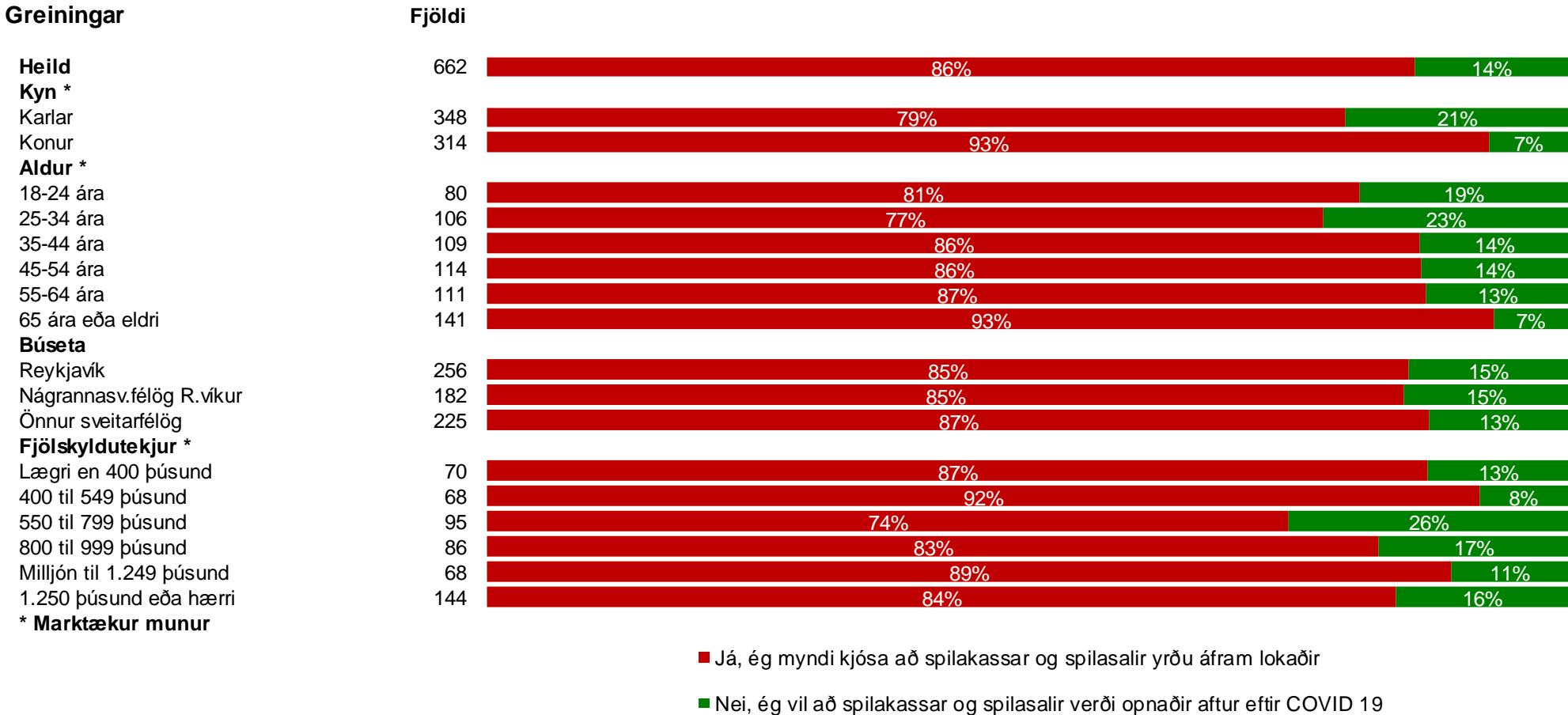
Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

	Fjöldi	%	+/-
Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir	568	85,8	2,7
Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19	94	14,2	2,7
Fjöldi svara	662	100,0	
Tóku afstöðu	662	78,8	
Tóku ekki afstöðu	178	21,2	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

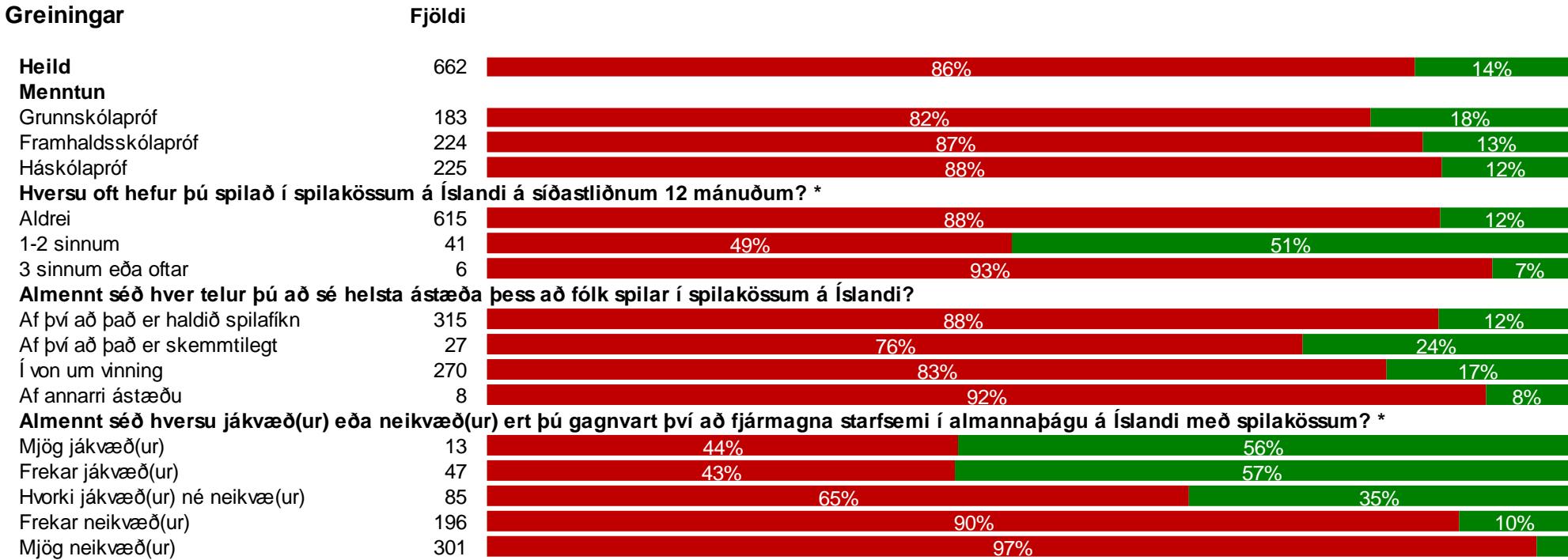

- Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir
- Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19

Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

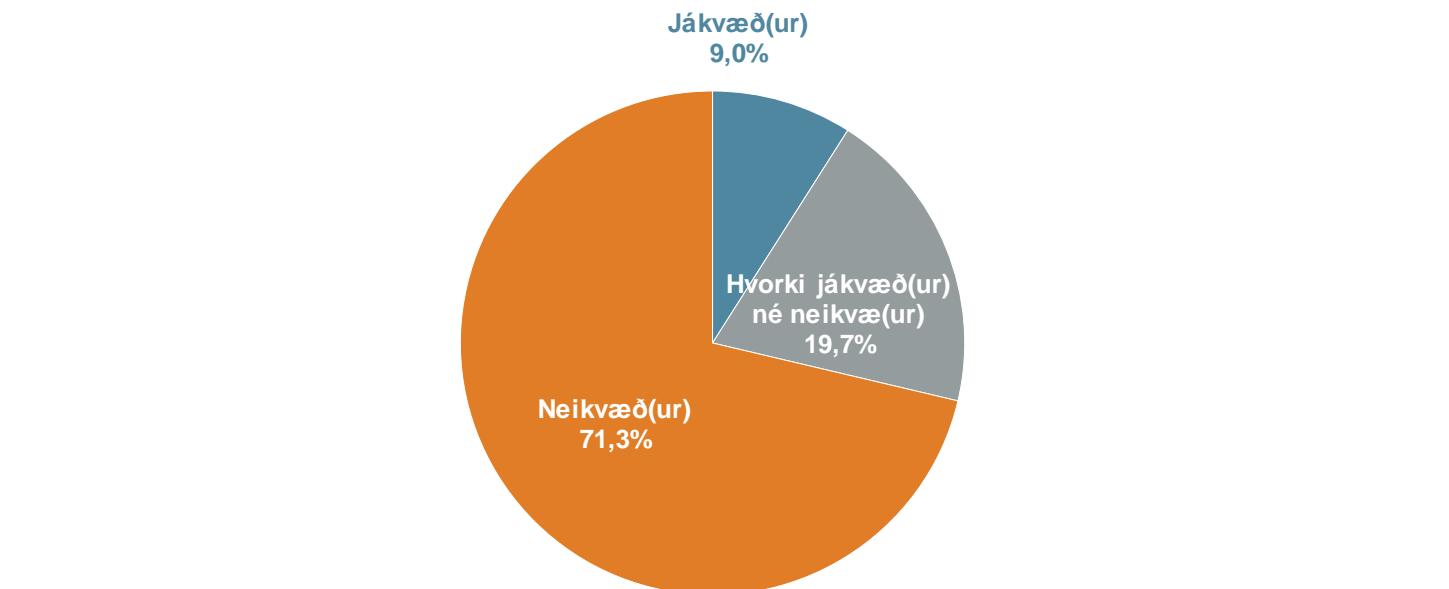
Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

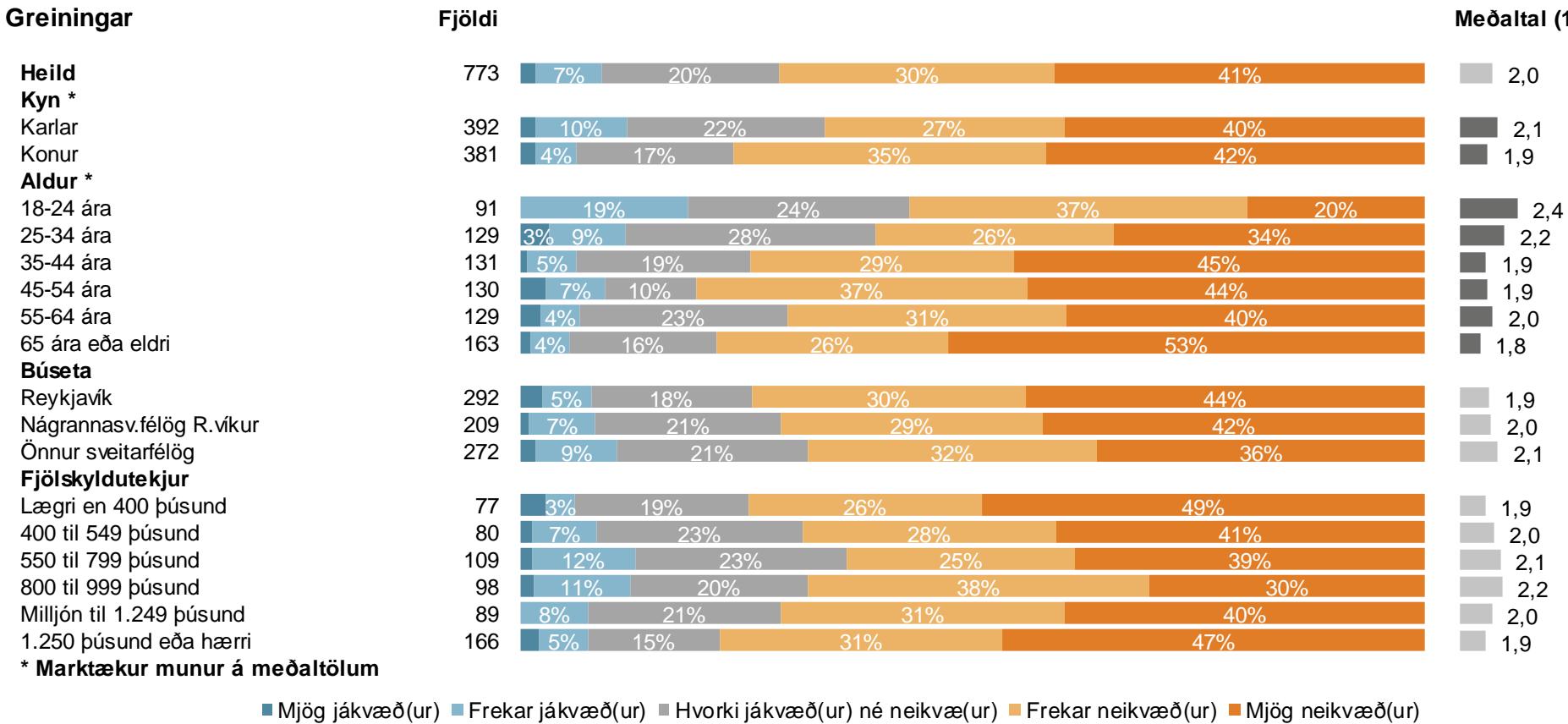
- Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir
- Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög jákvæð(ur) (5)	14	1,8	0,9
Frekar jákvæð(ur) (4)	56	7,2	1,8
Hvorki jákvæð(ur) né neikvæð(ur) (3)	152	19,7	2,8
Frekar neikvæð(ur) (2)	236	30,5	3,2
Mjög neikvæð(ur) (1)	316	40,8	3,5
Jákvæð(ur)	70	9,0	2,0
Hvorki jákvæð(ur) né neikvæð(ur)	152	19,7	2,8
Neikvæð(ur)	551	71,3	3,2
Fjöldi svara	773	100,0	
Tóku afstöðu	773	92,0	
Tóku ekki afstöðu	67	8,0	
Fjöldi svarenda	840	100,0	
Meðaltal (1-5)	2,0		
Víkmörk ±	0,1		

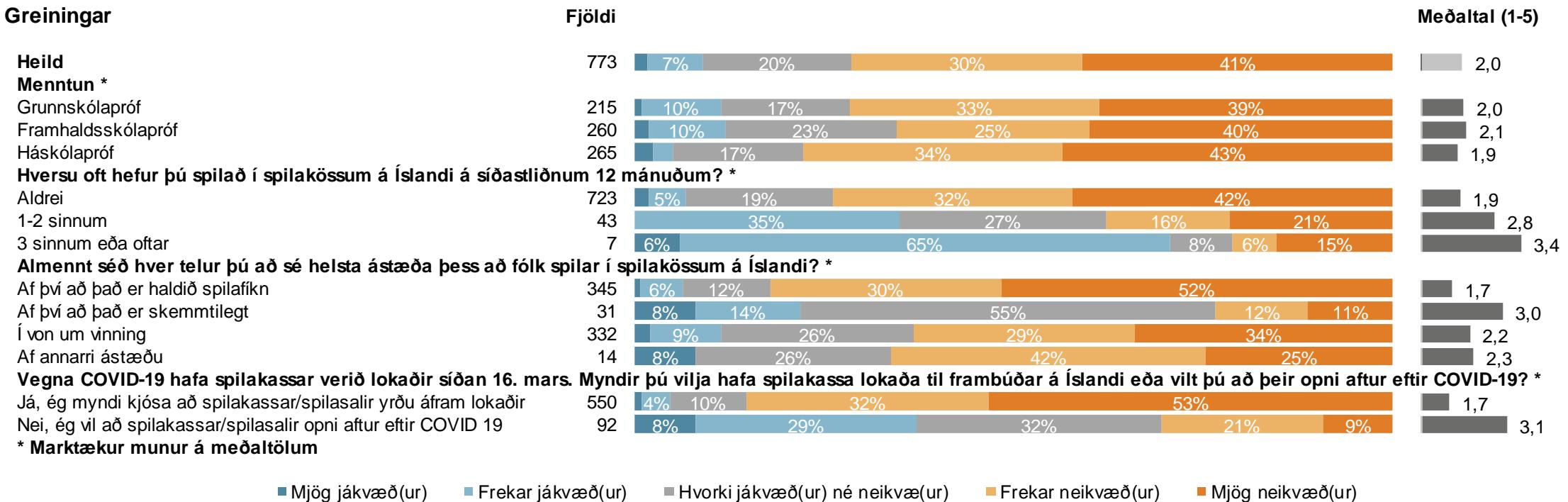

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

■ Mjög jákvæð(ur) ■ Frekar jákvæð(ur) ■ Hvorki jákvæð(ur) né neikvæ(ur) ■ Frekar neikvæð(ur) ■ Mjög neikvæð(ur)

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þáttakenda dreifast á ólíka svarkostri. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þáttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og riflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntar má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málafninu. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjöldi svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur)(fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

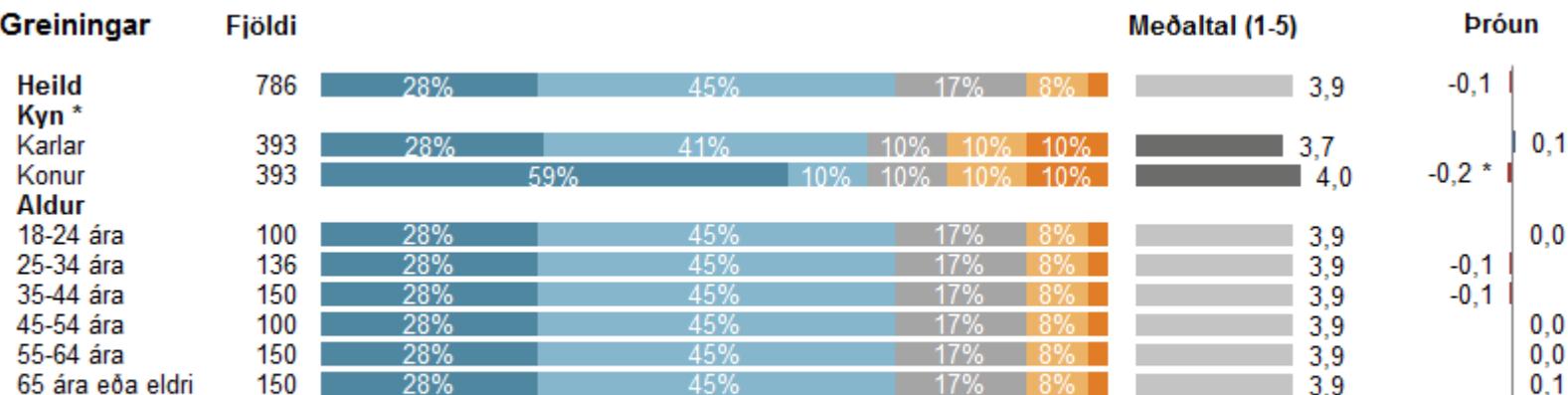
Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málafninu. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er mað rktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málafninu en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktekt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þáttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málafninu á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnfram sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfraðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er tilillinn stjórnumerkur, eins og í tilfelli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfraðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfraðilegrar marktektar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málafninu en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meða 1 þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkat um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 4,2). Stjórnumerkurinn við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfraðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málafninu en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspeglí þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu.

Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	47,0%
Konur	53,0%

Aldur:

18-24 ára	6,9%
25-34 ára	11,2%
35-44 ára	13,3%
45-54 ára	17,1%
55-64 ára	21,7%
65 ára eða eldri	29,8%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	63,9%
Landsbyggðin	36,1%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	50,0%
Konur	50,0%

Aldur:

18-24 ára	12,4%
25-34 ára	17,2%
35-44 ára	16,5%
45-54 ára	16,5%
55-64 ára	16,7%
65 ára eða eldri	20,7%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,3%
Landsbyggðin	35,7%